

Besiruošiant prie pradalgės

Rita GRINIENĖ
Vši Baltijos aplinkos forumas

Liepos 27 d. Šilutės rajone Rūpakvių kaime kevirtą kartų vyks Nacionalinis šienpjovių čempionatas. Šienpjoviai įvairiausiose Lietuvos kampeliuose aktyviai ruošiasi varžyboms – kala dalgius, buria komandas, moko mažiau patyrusius draugus šienavimo subtilijų.

Nenugallimeji šilutiškiai pradeda treniruotes ir prisibijo dzūkų

Iki varžybų likus mažiau nei mėnesiui tituluočiausi čempionato dalyviai – „Dalgio brolai“ iš Šilutės rajono Kozmas Auskalnis ir Arūnas Kakta – sakė jau pradėsiaty aktyviai treniruotis.

„Svendubrės kaimo bendruomenės“ dalyviai

„Mėtinį šienpjovių“ finalą paveržęs Arūnas KAKTA

Dalgio gerbėjai iš visos Lietuvos ruošiasi Nacionaliniam šienpjovių čempionatui

man visai nepatinka – labai garsus, birbia, o žolijapovės susmulkinta žolė visur nešiojasi, surinkti sudėtinga. Tai man paprasčiau ir smagiau dalgiu šienauti. Tada dar ir žolę gyvuliukams panaudoju“, – tęsia A. Kakta.

Aktyvus šienpjovyys šienavimo dalgin tradiciją populiarina ne tik savo šeimoje, o ir savo kaime. „Pernai buvau pats mažą čempionatą per Gardamo miestelio šventę surengęs. Nugalėtoji dalgi padovanojau ir dabar kalbinu kartu

su mano sūnumi Nacionaliniame čempionate dalyvauti. Labai smagu ta konkurencija, kai nori kuo greičiau ir kuo kokybiškiau nušienauti“, – tęsia vyras.

Paklaustas apie pagrindinius konkurentus, jis paminė daugelį šienpjovių komandų, savo komandos draugą Kozmą Auskalnį ir džiūkus „Svendubrėnus“, kurie Lenkijoje vykusiame Pasauliniame šienavimo dalgių čempionate pernai netikėtai aplenkė Lietuvos lyderius „Dalgio brolius“.

Dzūkai ir kėdainiškiei buria komandas

Tuo tarpu patys dzūkai „Svendubrėnai“ sako dar neskubantys dalgių plakti, dėmesį telkia komandų formavimui. Jų astovas ir Svendubrės kaimo bendruomenės pirmininkas Arūnas Smailukas sako, kad jam čempionate svarbiausia yra geros emocijos, susitikimas su bendraminčiais, bendrystė:

„Šiemet norime dar gausėnes dzūkų pajėgas atvežti. Galvoja-

me ir pas save kaime šienavimo dalgiais varžybas surengti. Labai smagu gi. Juolab, kad mūsų legendomis apipintame Raičardo šienyje pievos taip pat tradiciškai buvo šienaujamos dalgin. O i ši slėnį žvelgdamas, galbūt, ir M.K. Čiurlionis savo garstuosius kūrinius kūrė“.

Kasmet i Nacionalinių šienpjovių čempionatą su didžiu nuobusu dalyvių ir sirgalių atriedantys kėdainiškiai sako, kad šie metai taip pat bus ne išimtis. Vainotiškų senūnaitė Elena Purasikienė džiaugiasi, kad Kėdainių savivaldybė skyrė lėšų transportui ir sakosi jau buriant komandą. „Mes savo krašte taip pat puoselėjame šienavimo dalgin tradicijas. Per Rasos-Šienpjovių šventę šiemet jau 16-tą kartą rengėme vietines šienpjovių varžybas. Labai smagu būna Nacionaliniame šienpjovių čempionate su kitų kraščių šienpjoviais susitikti.“

Žiedais kalbina asilbės ir hortenzijos

Anksčiau pražydus jas asilbės vejasi keliomis savaitėmis skubanti hortenzijų kolekcija

Živilė BILOTAITĖ-
JOKUBAUSKIENĖ
VDU botanikos sodas

Atkelia iš 8 p. Hortenzijų žiedai skuba bent trejeto savaitių

Šiemet neįprastai anksti pradėjo žydėti ir gausi VDU Botanikos sodo Kaune hortenzijų kolekcija. Pačios pirmosios žiedais apsiipylė laipiojančios ir aukštosios hortenzijos. Joms iš paskos žiedus pradėjo skleist i ir šviesiosios, didžialapės, ažuolalapės, šluotelinės hortenzijos. Vėliausiai sužydės šurkščišios hortenzijos, kurių žiedų dar laukiama.

Liepos pirmą savaitę jau visu gražumu žydi šviesiosios hortenzijos (*Hydrangea arborescens*) tokios veislės, kaip Sheep Cloud, Gran-

Hortenzijos

diflora. Pradeda žydėti didžialapės hortenzijos dantryasės porūšis (*Hydrangea serrata*) Santiago ir kai kurios veislės šluotelinių hortenzijų

(*Hydrangea paniculata*) – Levana, Early Sensation, Vanille Fraise, Wm's Red. Jau gana gausiai žydi ažuolalapų hortenzijų (*Hydrangea*

jų kiekis turėjo įtakos jų augimui ir žiedų formavimuisi“, – sako hortenzijų kolekciją kuriojanti vyresn. dendrologė Loreta Buknienė.

VDU Botanikos sode Kaune hortenzijų kolekcija pradėta kurti nuo 2014 m., ją papildant naujais augalais. Tai viena didžiausių hortenzijų kolekcijų tarp Baltijos botanikos sodų: čia galima pamatyti per šimtą įvairių hortenzijų veislių ir daugiau kaip 200 augalų. „Mūsų kolekcijoje auga 7 hortenzijų rūšys ir 1 porūšis: šluotelinės, šviesiosios, laipiojančios, didžialapės, šurkščišiosios, aukštosios, ažuolalapės hortenzijos bei didžialapės hortenzijos dantryasės porūšis“, – pasakoja L. Buknienė.

Pasak specialistės, pačios atspariausios žiemos šaltiams yra šviesiosios ir šluotelinės hortenzijos. Didžialapės ir ažuolalapės – jautresnės mūsų žiemoms, todėl patariama jas žiemai pridengti. O gražiausiu vasarišku žydėjimu VDU Botanikos sode visi kviečiami grožėtis tradicinėje *Kvagyų naktyje*, kuri šiemet yra festivalio *Botanikos naktys* dalis, tad liepos 12 d. pakvies ne tik i botanines veiklas visai šeimai, o ir i lazerių, šokančių fontanų ir t. t. minčių šviesų instaliacijų naktį.

Žygeiviai

Ekspedicijoje pėsčiomis aplink Baltijos jūrą kardinalūs pokyčiai

Giedrius BUČAS
Žygio aplink Baltiją vadovas

Kovo 11 dieną dešimties žygeivių komanda iš Smilynės išžygiavo aplink Baltijos jūrą. Žygio trukmė – 9 mėnesiai, per kuriuos turime aplankyti 8 šalis ir nužygiuoti daugiau nei 6000 kilometrų.

Ekspedicijos tikslas – informuoti visuomenę apie vandens ekosistemų situaciją, žmogaus veiklos įtaką jūrai, supažindinti su būdais, kaip pristabdyti jūros biologines įvairovės nykimą ir taršą. Norime tapti grandimi, pritariančia gyventojus prie jūros, ugdyti jūros saugojimo kultūrą, skatinti domėtis, pažinti aplinką bei papildyti žinias apie žmogaus veiklos įtakos sferas. Kviečiame visus Baltijos jūros pakrančių gyventojus, bendrystei ir asmeniniam pokyčiams vardan jūros išsaugojimo ateičiai kartoms.

Mes jau perėjome Lenkiją, Vokietiją, Daniją ir šiuo metu esame Švedijoje, ties Botnijos įlanka. Iš viso nužygiavome per 2500 kilometrų. Kiekvienoje šalyje susitikome su vietos ir lietuvių bendruomenėmis, organizavome papuldimių tyrimėjimus, su vietos mokslinių institutų mokslininkais organizavome gyvąsias laboratorijas visuomenei. Apie mūsų ekspediciją rašo Lietuvos ir šalių, kurias aplankėme, spauda. Apie tai, kaip muoms sekasi žygiuoti, nuolat dalinamės savo socialiniuose tinkluose, „YouTube“ platformoje keiname kas savaitinius vaizdo tinklaraščius. Pasiėkti visus žmones, gyvenančius aplink Baltijos jūrą ir darančius įtaką jos būklei – toks mūsų vienas iš tikslų, link kurio žygiuojame.

Ekspedicijos žygeivių komandoje kardinalūs pokyčiai – vienas po kito žygeiviai nusprendžia palikti ekspediciją. Šios netikėtos situacijos viena iš priežasčių, tai įvairūs iššūkiai, su kuriais muoms teko susidurti kasdien. Vieni iš jų – bendras buvimas, nuolatinis rūpinimasis ir darbas vieniems su kitais. Prie jų prisidėjo ir nemokas fizinis krūvis žygiuojant, kasdienė rutina ir nešama didžiulė atsakomybė už vykdomą misiją ir jos idėjos pertekliną. Misijos vertėbe bei aukšti standartai reikalauja ir asmeninių pokyčių, kurie taip greitai neįvyksta. Vie-niems šių iššūkių pasitraoši buvo galima iš anksto, kitiems reikia daugiau laiko. Aš pats, galima sakyti, ruošiausi devynerius metus. Prieš tiek laiko pradėjau savo dar-naus vartojimo ir minimalistinio gyvenimo būdo kelią. Iš pažūros tai nelengvas kelias, tačiau einant juo samoningai, o ne iš būtinybės, viskas vyksta natūraliai ir darniai, o tam reikia laiko. Šiai ekspedicijai ruošiausi trejus metus, todėl suprantu, kad daliai žygeivių buvo sunkus išbandymas per trumpą laiką tapti ekologijos entuziastais, kaip mus kartais pavadinu spau-

dos atstovai. Tačiau tikiu, kad įgytomis žiniomis ir patirtimis žygeiviai dalinsis grįžę namo, jas pritaikys tolesnėse savo veiklose. O aš esu be galo dėkingas kiekvienam komandos nariui už asmeninį indelį, už tai, kad patikėjo ekspedicijos idėja ir buvo kartu. Tikiu, kad dar tikrai susitiksiu.

Marina, Gambos salytė, 2023 m.
Tilnuose palei Baltijos jūrą
KINOS MARKCEN (Šalioje, Akmenė, Inostrandė)

ir prisimnu asmeninę atsakomybę dėl šios ekspedicijos eigos. Tai gi, nuo liepos pradžios ekspedicijoje lieku vienas.

Ekspediciją tęsiu vienas. Tiesa, kažkuriam laikui pasikeis ekspedicijos pagrindinė idėja – žygiuoti aplink Baltijos jūrą, nes žygiuoti vienas nesu pasiruošęs reikiamos įrangos. Visus daiktus, maistą ir reikalingą įrangą vežimės krovininiu automobiliu, todėl kuri į laiką reikės misiją vykdyti važiuojant juo. Dėl to labai apmaudu, tačiau bet kokiu atveju, ekspedicijos pagrindinė misija – šviesti visuomenę – išlieka. Kaip ir iki šiol, man talkins organizacinė komanda Lietuvoje, taip pat tikuosi vis didėjančio žiniasklaidos dėmesio. Kviečiu prisijungti kartu savanoriškai pažygiuoti entuziastus, kuriems rūpi Baltijos jūros būklė, kurie tiki, kad galima padaryti pokyčių žmonių mąstyme.

Noriu pakviesti juos bendrystei – išsaugoti jūrą ateities kartoms. Nes jūra prasideda čia! Mūsų širdyse ir mintyse. Kiekvieno mūsų namuose ir mieste. Ji prasideda iš tekančių upių ir upelių, prie kurių gyvename.

Kad ir kokie iššūkiai ateityje laukia, bet kokiu atveju nepasiduosi ir kviesiu žmones bendrystei – toks jau mano pašaukimas. Ekspedicijos tikslai ir maršrutas nesikeičia. Pradėtas kurti dokumentinis filmas apie jūros išsaugojimą taip pat bus pabaigtas. Toliau vykdytime susitikimus su bendruomenėmis kiekvienoje šalyje. O rugsėjo 8 dieną kviesime visus Baltijos jūros šalių žmones susirinkti papuldimuose, juos švairinti ir taip paminėti Baltijos jūros dieną. Laiko dar turime, o jūrą išsaugoti prasimė vyr!

Ir toliau ieškome verslo partnerių, kurie norėtų investuoti į jūros išsaugojimą, toliau kviėčiu kiekvieną iš jūsų būti šios ekspedicijos dalimi. Mielai priimtuome į organizacinės grupės savanorių komandą. O prisidėti prie ekspedicijos finansiskai ir pervesiti kelis eurus kliniam tikslui tikrai nesudėtinga – sekite informaciją ekspedicijos internetinėje svetainėje <https://savebaltic.eu/support/> Vė, Už švartą Lietuvą. Sauskaitos Nr. LT284010051005747142. Paskirtis: Bendrystei.

Giedrius BUČAS

Besiruošiant prie pradaięs

Rita GRINIENĖ
Vėj Baltijos aplinkos forumas

Atkelia iš 9 p.
Šienpioviai, kurie pievų šienavimui pasitelkia dalgius, ženkliai prisideda prie paukščių įvairovės išsaugojimo. Jie, laiku pastebėję paukščių lizdą, gali jį apėiti ar pabaityti paukščius, taip juos apsaugodami nuo sužalojimų ar net sunaikinimū.

Čempionato organizatoriai teigia, jog šis renginys ne tik populiarina kultūrinį paveldą, bet ir atkreipia ūkininkų bei visuomenės dėmesį į nykstančių rūšių apsaugos būtinybę, ūkininkavimo darneje su ganta naudą.

Čempionate numatomos varžybos ne tik profesionalams, bet ir mėgėjams bei pirmą kartą dalgi į rankas

Dalgio gerbėjai iš visos Lietuvos ruošiasi Nacionaliniam šienpiovių čempionatui

patemuslems dalyvians. Renginiu veikia šienpiovių mokykla.

Norintys daugiau sužinoti apie šienavimo dalgiu amatą, išmokti naudotis dalgiu, praleisti dieną bendraminčių būryje ir patirti įspūdingų kupiną dieną, kviečiami registruotis i Nacionalinių šienpiovių čempionatą užpildant anketą meldine.lt arba paskambinus telefonu Nr. 8 5 2138155.

Patelkyje – Švendribės kaime bendruomenės ūkininkas Antanas SWAIBIJKAS

Autoresarchyvo nuotrauka

Čempionato rėmėjai – staliu-sirankiai.lt, Šilutės rajono savivaldybė. Čempionato draugai – Šilutės turizmo informacijos centras, Mazosios Lietuvos saugomų teritorijų direkcija.

Daugiau informacijos apie renginį rasite meldine.lt ir Nacionalinio šienpiovių čempionato festsuke.